

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Gezondheid in de Noordelijke krimpregio's

verschillen in beeld

Fons van der Lucht
RIVM

Eerder onderzoek (Verweij & Van der Lucht, 2011, 2014)

- Gezondheid bewoners krimpregio's minder goed
- Sociaal-economische status gemeenschappelijke oorzaak
- Selectieve migratie speelt (geringe) rol
- Andere verklaringen minder waarschijnlijk

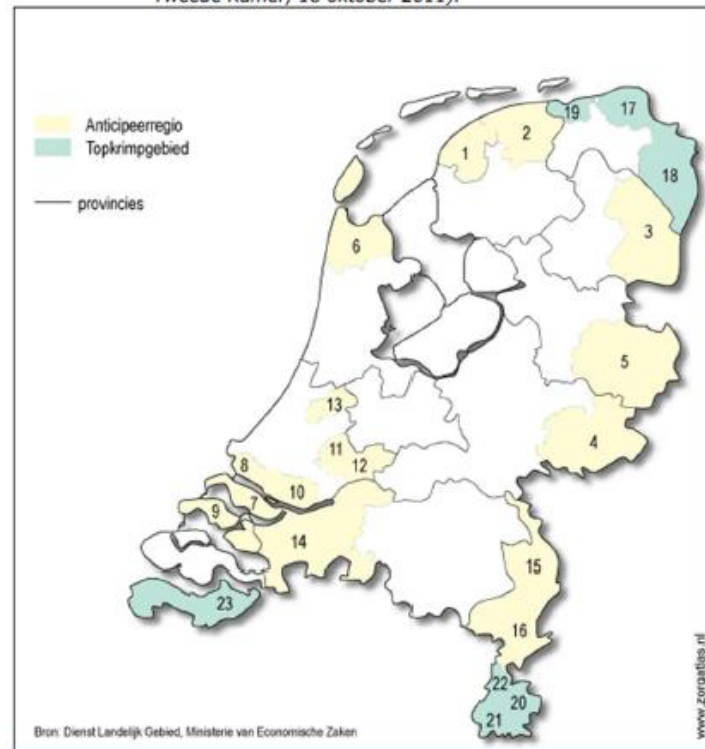
Aandachtspunten

- Aansluiting (Zorg) voorziening bij behoefte
- Aanpak SEGV in krimpregio's

Krimregio's in Nederland,

Figuur 2.1 Krimregio's en anticipeerregio's (brief 'Geografische afbakening van de anticipeergebieden' van de minister van BZK aan de Tweede Kamer, 18 oktober 2011).

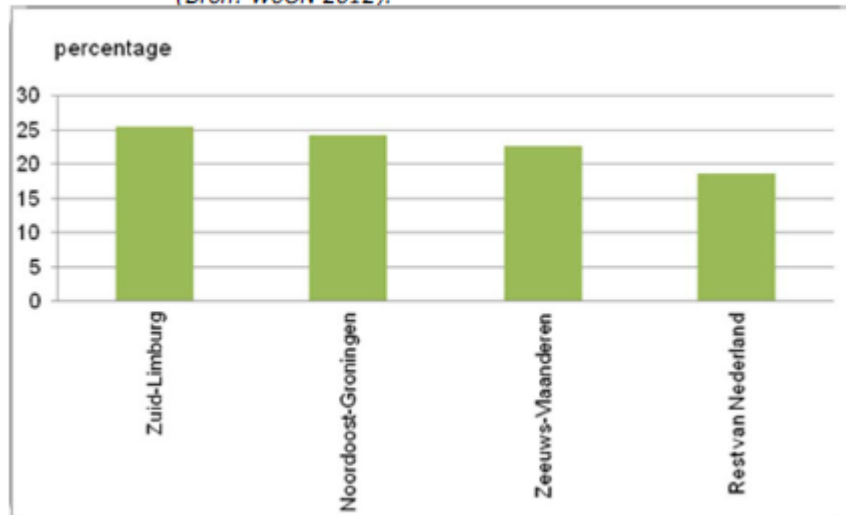

1 Noordwest-Friesland, 2 Noordoost-Friesland, 3 Oost-Drenthe, 4 Achterhoek, 5 Twente, 6 Kop van Noord-Holland, Goeree-Overflakkee, 8 Voorn Putten, 9 Schouwen-Duiveland, 10 Hoeksche Waard, 11 Groene Hart Zuid-Holland Krimpenerwaard, 12 Groene Hart Zuid-Holland Alblaswaard Vijfheerenland, 13 Groene Hart Zuid-Holland

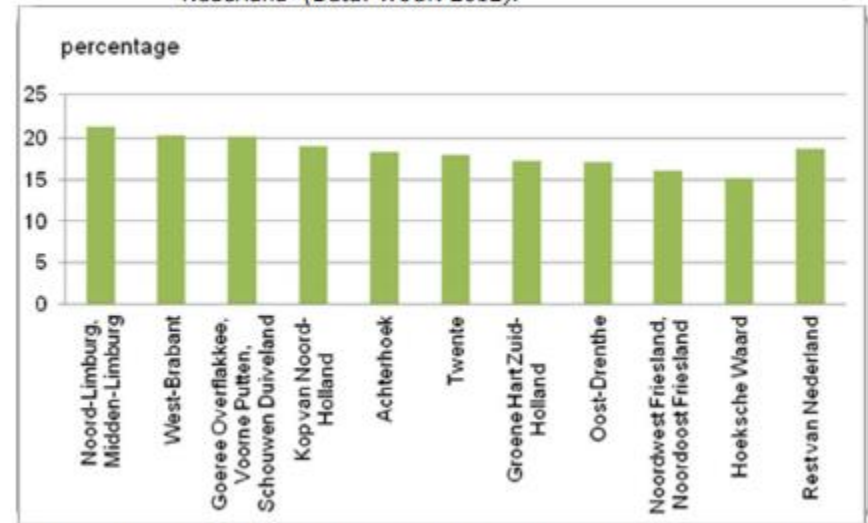
Ervaren gezondheid in krimp en anticipeerregio's

Figuur 2.2 Percentage mensen met een minder dan goede ervaren gezondheid; krimpregio's vergeleken met de rest van Nederland^a (Bron: WoON 2012).

^a De rest van Nederland is hier Nederland met uitzondering van de drie krimpregio's.

Figuur 2.3 Percentage mensen met een minder dan goede ervaren gezondheid; anticipeerregio's vergeleken met de rest van Nederland^a (Data: WoON 2012).

^a De rest van Nederland is hier Nederland met uitzondering van de anticipeerregio's.

Inzoomen op Noord Nederland (vraag, aanbod, gebruik)

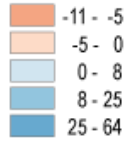
- Nieuwe cijfers
 - Demografie
 - Gezondheid
 - Zorggebruik
 - Zorgaanbod
 - Zorgkosten

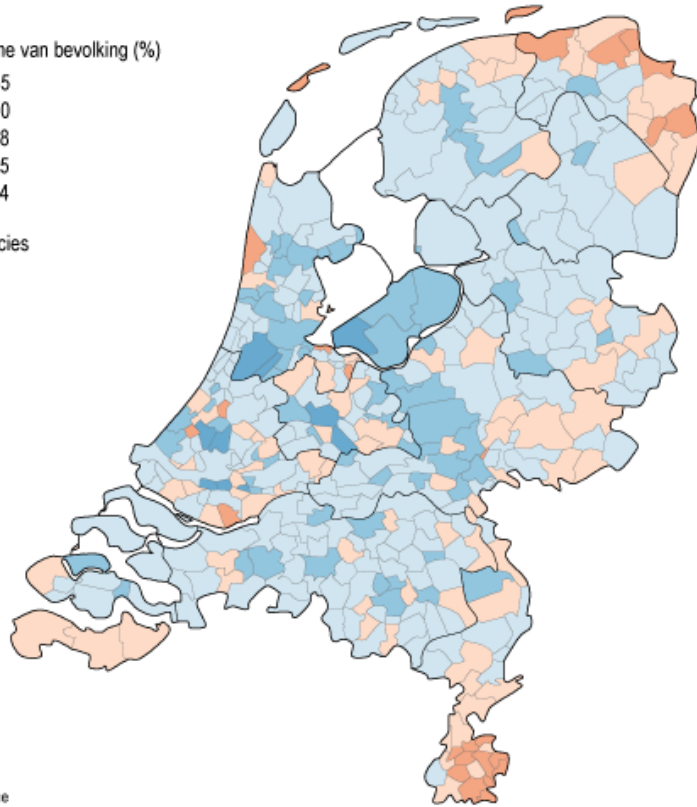
Krimp zet door

Bevolkingsgroei 2000-2014 per gemeente

Toe- of afname van bevolking (%)

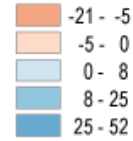
— provincies

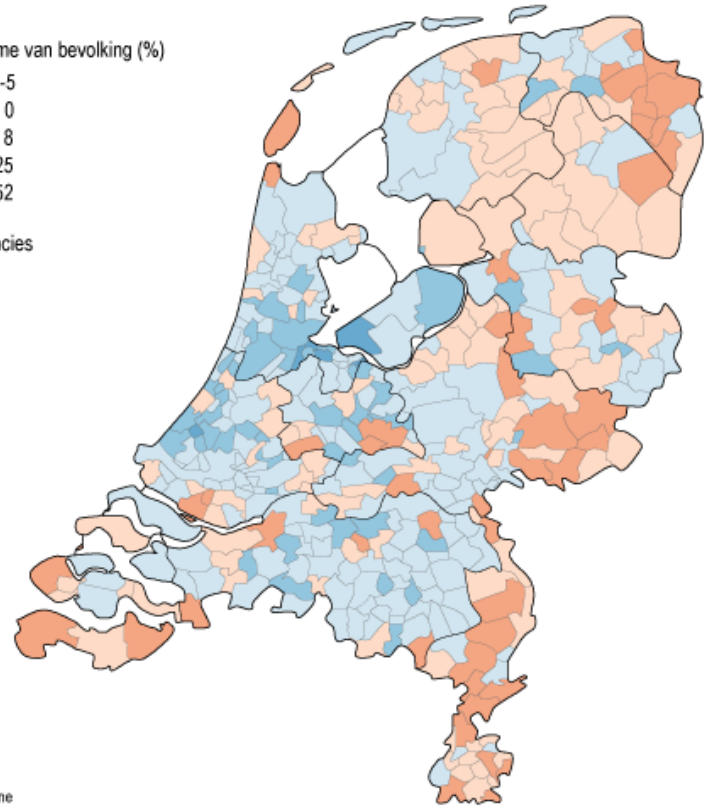
Bron: CBS Statline

Prognose bevolkingsgroei 2014-2030 per gemeente

Toe- of afname van bevolking (%)

— provincies

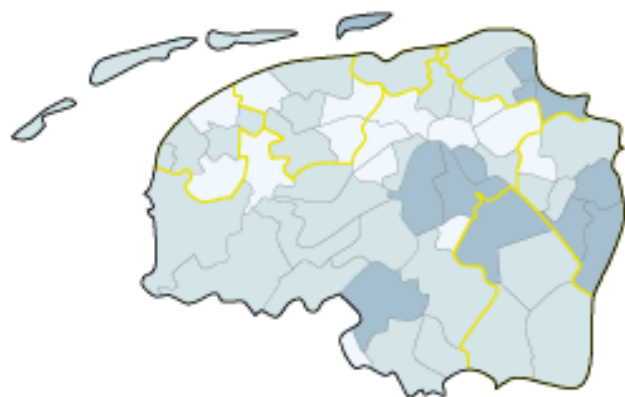
Bron: CBS Statline

Veel meer ouderen in krimpgebieden

Ouderen (65 jaar en ouder)
per gemeente, drie noordelijke provincies

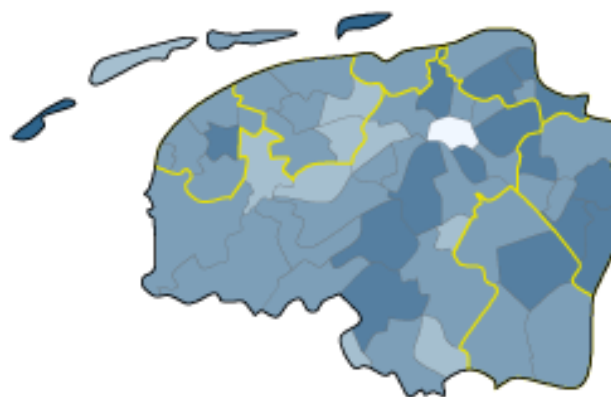
2014

Nederlandse gemiddelde: 17,3% (2014); 23,9% (2030)

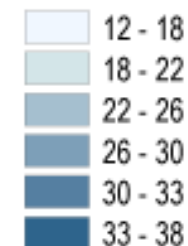
Bron: CBS Statline

2030

Noordelijk gemiddelde: 18,9% (2014); 26,0% (2030)

Percentage 65-plussers
tov de totale bevolking

— Krimp/ anticepeerregio's

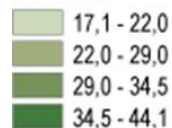

Minder goede ervaren gezondheid in in Krimpregio's

Twee of meer chronische ziekten 2012

per gemeente*, drie noordelijke provincies, volwassenen van 19 jaar en ouder

Percentage

— krimp- / anticipeerregio's

Nederlandse gemiddelde: 32,2%

* Een aantal gemeenten is samengevoegd

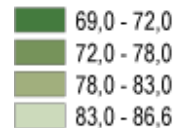
Bron: Gezondheidsmonitor GGD'en, CBS en RIVM

Goed ervaren gezondheid 2012

per gemeente*, drie noordelijke provincies, volwassenen van 19 jaar en ouder

Percentage

— krimp- / anticipeerregio's

Nederlandse gemiddelde: 76,5%

* Een aantal gemeenten is samengevoegd

Bron: Gezondheidsmonitor GGD'en, CBS en RIVM

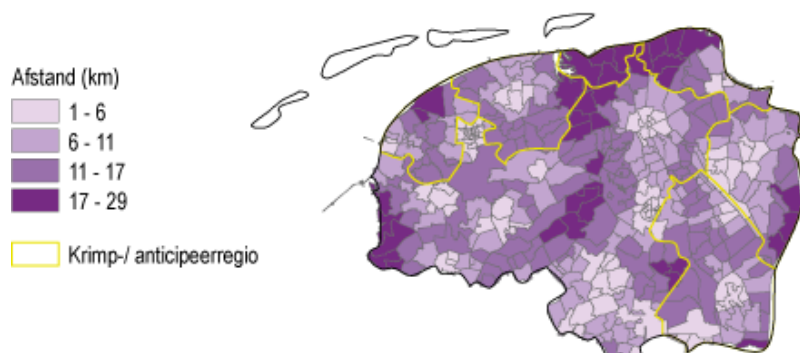

Bereik voorzieningen niet alleen in krimpgebied probleem

Afstand tot ziekenhuis (incl. buitenpolikliniek) 2012

per wijk, drie noordelijke provincies

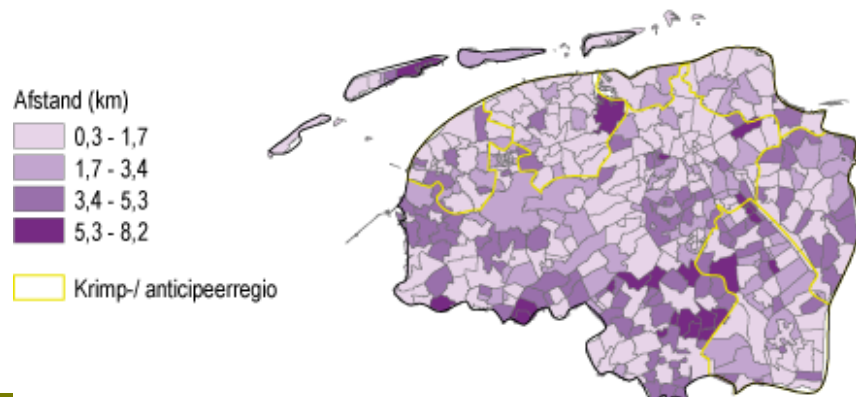
Afstand tot huisartsenpost 2012

per wijk, drie noordelijke provincies

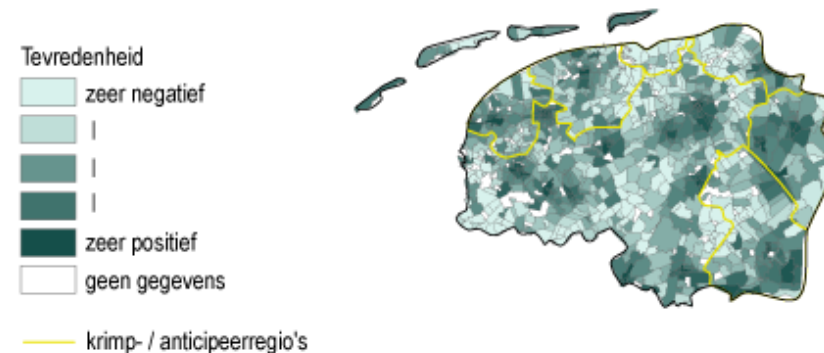
Afstand tot huisartsenpraktijk 2012

per wijk, drie noordelijke provincies

Nabijheid van voorzieningen 2012

per vier positie postcodegebied, drie noordelijke provincies

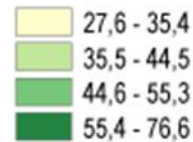

Grote verschillen in Awbz aanspraak en huishoudelijke hulp

Personen met huishoudelijke hulp (Wmo) 2011 per gemeente

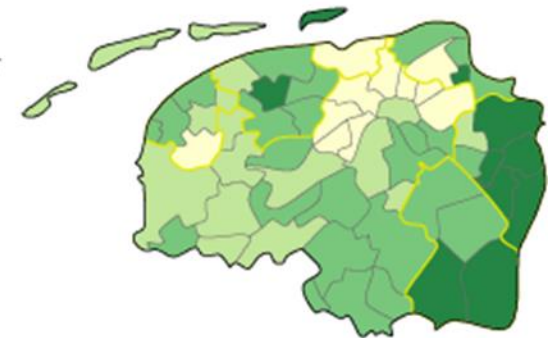
Aantal per 1.000 inwoners van 18 jaar en ouder

— krimp- / anticiperregios

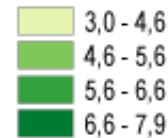
Nederlandse gemiddelde: 42,7

Bron: CAK

Aanspraak totaal op AWBZ-zorg 1 januari 2013 per gemeente

Percentage

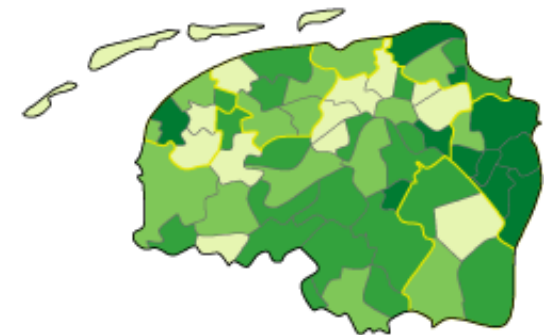

— krimp- / anticiperregios

Nederlandse gemiddelde: 4,8%

Noordelijk gemiddelde: 5,8%

Bron: CIZ

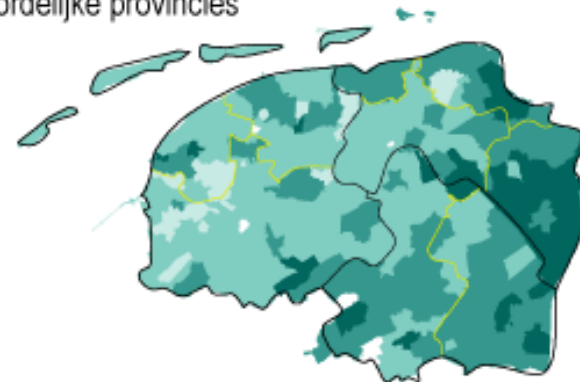
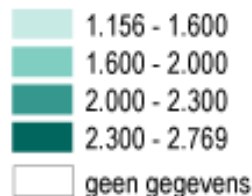

Hogere zorgkosten ten dele door vergrijzing

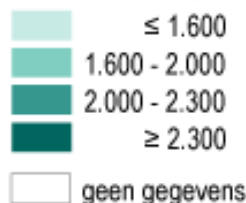
Gedeclareerde zorgkosten basisverzekering 2012 per driepositie postcodegebied*, drie noordelijke provincies

Kosten in euro's per verzekerdejaar

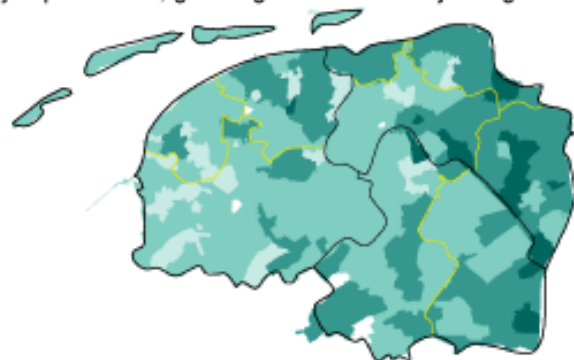

per driepositie postcodegebied*, drie noordelijke provincies, gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht

Kosten in euro's per verzekerdejaar

krimp- / anticiperregio's
 provincies

Nederlandse gemiddelden: €2079,08 (alle verzekerden); €4357,55 (verzekerden van 65 jaar en ouder)

* Twee postcodegebieden vallen grotendeels binnen de provincie Overijssel en zijn daarom niet meegenomen in de kaart.

Bron: VEKIS Databestand Zorgverzekeringswet 2012, gegevens bewerkt door RIVM

samenvattend

- Concentratie van problemen in Oost-Groningen/ Veenkolonieën
- Niet zozeer vergrijzing maar veel meer SES?
- AWBZ en WMO aanspraken relatief hoog
- Afstand tot zorgvoorzieningen iets groter dan elders
- Toegankelijkheid van zorg (nog) geen probleem
- Grote verschillen tussen en binnennkrimpregio's

Extra aandacht voor de veenkolonieën

Goed ervaren gezondheid 2012

per gemeente*, drie noordelijke provincies, volwassenen van 19 jaar en ouder

Percentage

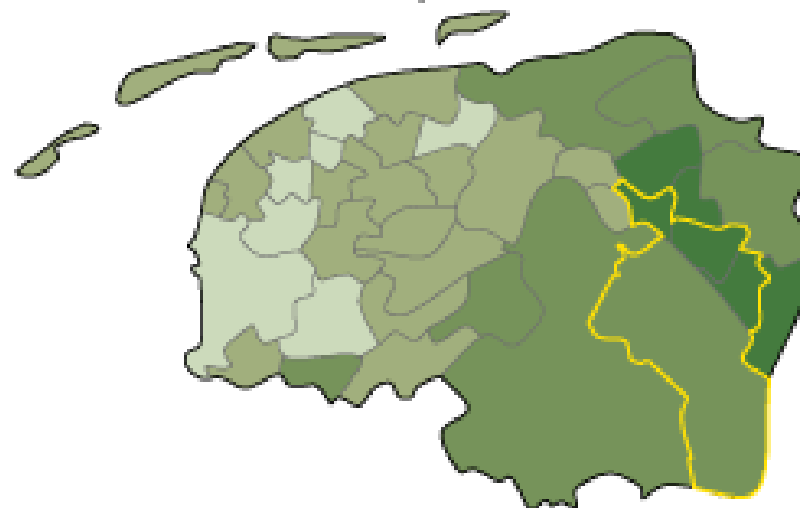
69,0 - 72,0

72,0 - 78,0

78,0 - 83,0

83,0 - 86,6

voormalige veenkolonieën

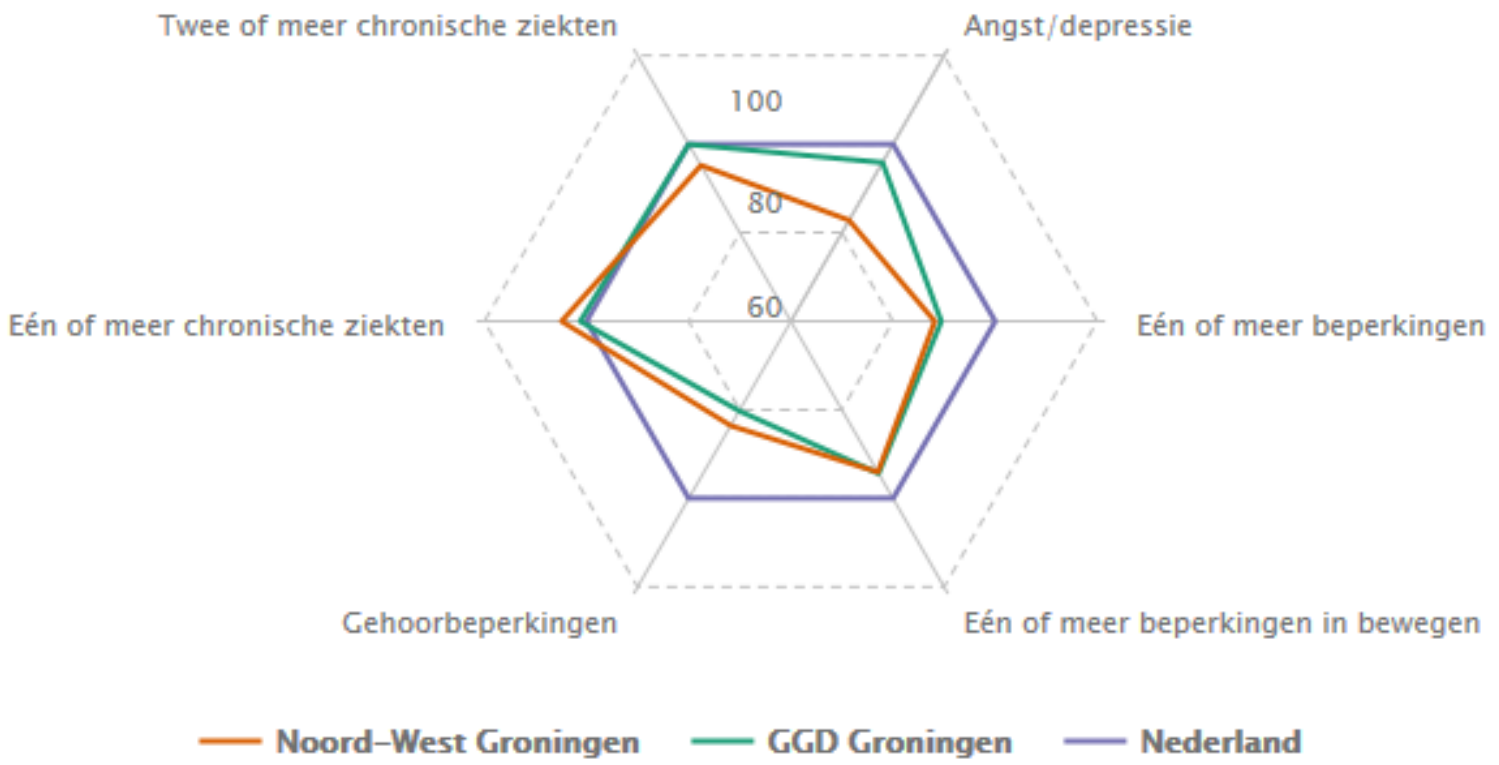
Nederlandse gemiddelde: 76,5%

* Een aantal gemeenten is samengevoegd

Bron: Gezondheidsmonitor GGD'en, CBS en RIVM

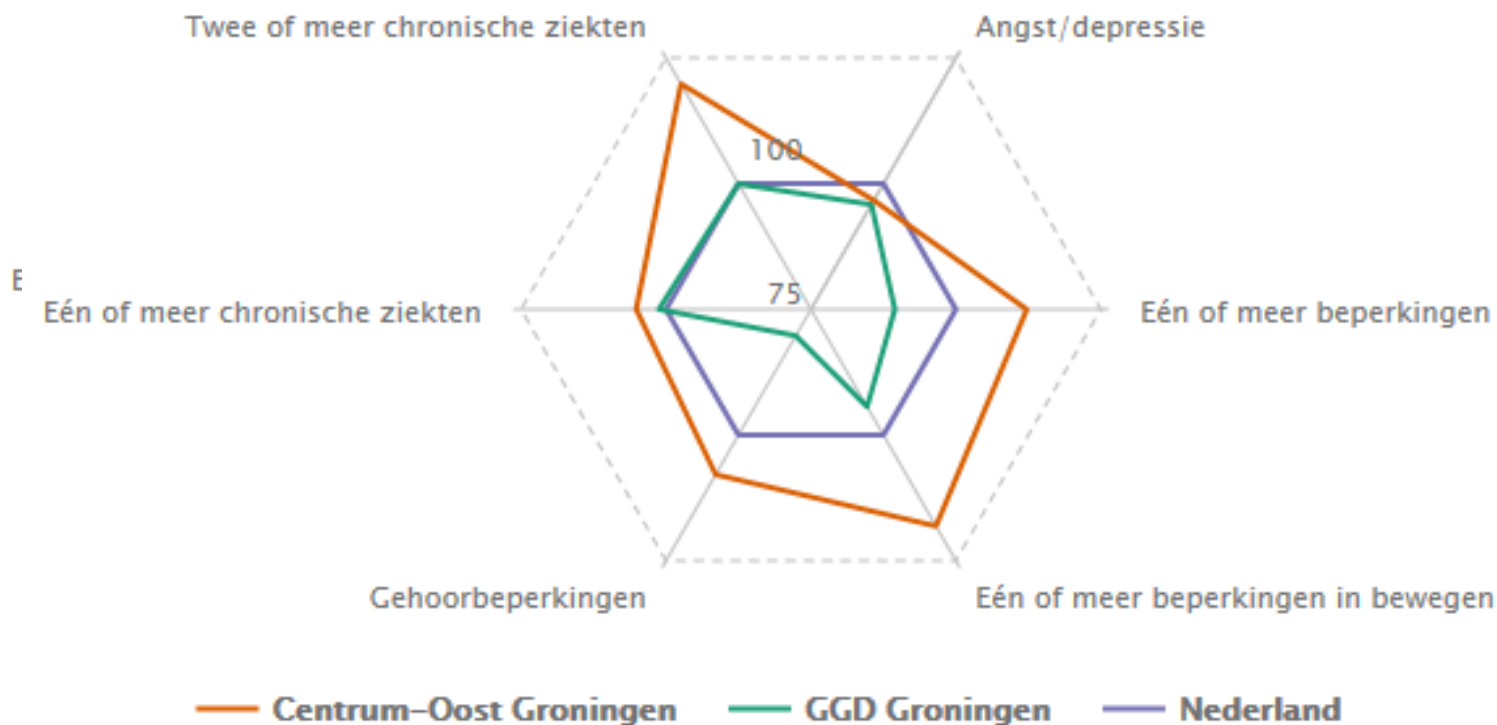
De Marne is Pekela niet (RIVM gemeentelijke gezondheidsprofielen)

Gezondheidsmonitor Volwassenen, GGD'en, CBS en RIVM, 2012

De Marne is Pekela niet (RIVM gemeentelijke gezondheidsprofielen)

Gezondheidsmonitor Volwassenen, GGD'en, CBS en RIVM, 2012

Anticiperen

- Wel/niet problematiseren?
- Worden lokaal/regionaal knelpunten ervaren?
- Wat zijn verwachtingen voor de toekomst:
demografie, zorgvraag, zorgaanbod?
- Good practices/innovaties
 - Zorg (Kloosterburen)
 - SEGV (Veenkolonieën)